

Yayıncılıkta Dönüşüm ve Araştırma Değerlendirmesi

Gültekin GURDAL
KDDB

GÜLTEKİN GÜRDAL

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphane
ve Dokümantasyon Daire Başkanı

E-posta: gultekingurdal@iyte.edu.tr

Ofis Tel: 0 232 7506331

<http://web.iyte.edu.tr/~gultekingurdal/>

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-7259-8134>

Eğitim:

- Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi (Kütüphanecilik) Bölümü (1986-1990)
- Kocaeli Üniversitesi, İşletme Yönetimi alanında yüksek lisans (2003-2005)

İş Deneyimi:

- Bilkent Üniversitesi (1988 - 1990)
- TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (1990-1998)
- Sabancı Üniversitesi (1998-2004)
- TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (2004-2005)
- İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı (2005 – Devam Ediyor)
- Teknopark İzmir bünyesinde yer alan ArGe şirketi Research Ecosystems kurucu ortağı (2021 – Devam ediyor)

Projeler, Dernek Başkanlıkları, Üyelikler:

- AB projesi olan OpenAIRE'in çeşitli fazlarında proje ortaklığı
- 2019 yılında dernekleşerek tüzel kişilik kazanan **OpenAIRE'in Yönetim Kurulu Üyeliği** (2021 – Devam ediyor)
- Anadolu Üniversite Kütüphaneleri Konsorsiyumu (ANKOS) Başkanlığı (2008-2012)
- ANKOS - AEKA (Açık Erişim ve Kurumsal Arşivler) Grubu Koordinatörlüğü (2008 -2018)
- TÜBİTAK ULAKBİM Ulusal Açık Bilim Komitesi Üyeliği (2015 - Devam ediyor)
- Yükseköğretim Açık Bilim ve Açık Erişim Çalışma Grubu Üyeliği (2018 – Devam ediyor)
- Yükseköğretim Araştırma Verisi ve Açık Veri Alt Çalışma Grubu Koordinatörlüğü (2019 – Devam ediyor)
- Dünya Açık Erişim Arşivleri Konfederasyonu (COAR), Avrupa Araştırma Bilgi Sistemleri Derneği (EuroCRIS), Uluslararası Teknik Üniversite Kütüphaneleri Derneği (IATUL) Avrupa Araştırma Kütüphaneleri Derneği (LIBER), Türk Kütüphaneciler Derneği (TKD), Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği (ÜNAK) gibi kuruluşlarda aktif üyelik.

Bilimsel Çalışmalar:

- Açık Bilim Savunucusu
- Ulusal ve uluslararası alanda birçok yayın (<https://gcris.iyte.edu.tr/cris/rp/rp00001>)
- Kütüphanecilik alanında her türlü bilimsel ve teknolojik gelişmenin yakın takipçisi ve uygulayıcısı.

Yayıncılık Dünyasında Değişimler

Yayıncılık Dünyasında Değişimler

Open peer review

Açık Akran Değerlendirmesi: Açık Kimlikler, açık raporlar, açık katılım

OpenCitations

Açık Atıflar <https://opencitations.net/>

PREVIEW

Hızlı değerlendirme (PREview)

<https://outbreaksci.prereview.org/>

PCI
Peer Community in

Peer Community in

<https://peercommunityin.org/>

OpenAlex

OpenALex: Bilimsel makalelerin devasa açık indeksi

<https://openalex.org/>

Orvium

Orvium: Tüm yayıncılık ihtiyaçları için tek platform

<https://orvium.io/>

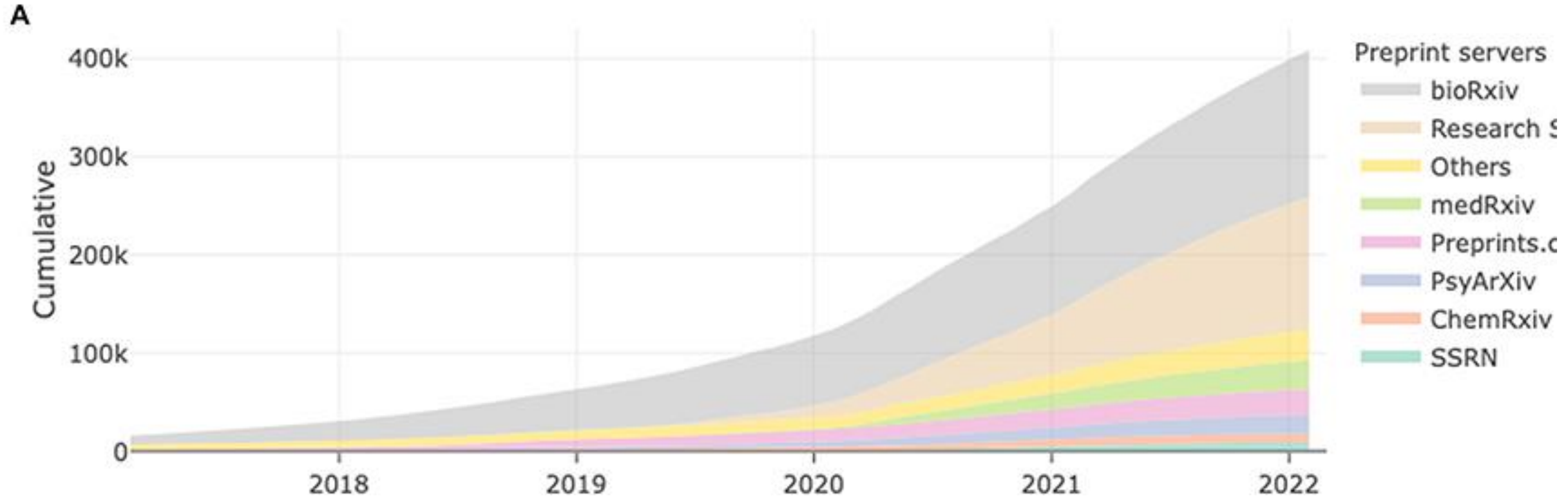

Library
Publishing
Coalition

Library Publishing Coalitaton

<https://librarypublishing.org/>

Son iki yılda ön baskı sunucularında basılan yayın sayısı arttı.

Altyapılar

OpenAIRE'in 3 Yıllık Stratejisi 2023 - 2025

STRATEJİK ÖNCELİKLER 2023 - 2025

1 Açık Bilim Toplulukları için altyapı

2 Veri ve servis kalite güvencesi

3 Açık Bilimi içeren güvenilir araştırma ve kariyer değerlendirmesi

4 Araştırma iletişimi ve yayılmasında yenilik

5 Açık bilim politikalarının kavranırlığının izlenmesi

EYLEM SIRASI

HİZMETLER

1. OpenAIRE altyapısı ve hizmetlerini Açık Bilim ekosisteminin temel unsurları haline getirmek.

2. Açık Bilimsel İletişim için sürdürülebilir ve yenilikçi iş ve süreç modelleri geliştirmek.

EĞİTİM

3. Açık bilim için kaliteli eğitim materyali merkezi geliştirmek ve işletmek.

4. Merkezi olmayan bir pan-Avrupa Açık Bilim yetkinlik merkezi ve Yardım Masası yerini almak.

POLİTİKALAR

5. Bölgesel koordinasyon yoluyla Açık Bilimin benimsenmesini güçlendiren işbirlikçi uygulama toplulukları geliştirmek.

DESTEKLEYİCİ EYLEMLER

Ortaklıklar

Projelere Katılım

Etkili Organizasyon Yapısı

OpenAIRE Servisleri

OPENSOURCE OBSERVATORY

Open Science Observatory
Understanding the European Open Science landscape

CONNECT

OpenAIRE CONNECT
Custom, on-demand, scientific gateways

MONITOR

OpenAIRE MONITOR
Personalised research monitoring

AAI

OpenAIRE AAI
Interoperable and secure access to Open Science Infrastructures made easy

OpenAIRE BROKER

OpenAIRE Broker
Metadata enrichment of scholarly records

Metadata Validator

OpenAIRE Metadata Validator
Check repository compliance with OpenAIRE

EXPLORE

OpenAIRE EXPLORE
Discover Open Research

OpenAIRE ResearchGraph

OpenAIRE Research Graph
An Intelligent gateway to scholarly communication

amnesia

Amnesia
High Accuracy Data Anonymization

argos

Argos
Plan your data management: Create, link and share Data Management Plans

PROVIDE

OpenAIRE PROVIDE Dashboard
One-stop-shop for sharing, improving, and enriching your content

EPIsciences

Episciences
An overlay Open Access journal platform of preprints

zenodo

Zenodo
Research. Shared.

Open Research Europe

**Kısıtlamalar olmaksızın hızlı,
açık bir şekilde yayınla**

Powered by
F1000Research

Research and Innovation

Open Research Europe

[Browse](#)

[Gateways & Collections](#)

[How to Publish](#)

[About](#)

[Resource Hub](#)

[Blog](#)

[Sign in](#)

Rapid & Transparent Publishing

Fast publication and open peer review for research stemming from Horizon 2020, Horizon Europe and Euratom funding across all subject areas.

[Submit your research](#)

Powered by
F1000Research

<https://open-research-europe.ec.europa.eu>

COAR Notify Girişimi

COAR Notify Girişimi

Araştırma bilgi ekosistemi üzerinde dönüştürücü bir etki

Next Generation Repositories
Behaviours and Technical Recommendations of the COAR
Next Generation Repositories Working Group
November 28, 2017

Northern Lights, Norway

#nextgenrepositories @COAR_eV office@coar-repositories.org

COAR Confederation of Open Access Repositories Home News & Updates

The COAR Notify Initiative

COAR has been awarded a US\$4 million grant from Arcadia, a charitable fund of Lisbet Rausing and Peter Baldwin, which will go towards the COAR Notify Project. The funded project began on July 1, 2022 and will last for four years.

Principal Investigators

- Kathleen Shearer, COAR
- Paul Walk, COAR
- Martin Klein, Los Alamos National Laboratory
- Eloy Rodrigues, University of Minho

Technical Advisors

- Herbert Van de Sompel
- Patrick Hochstenbach, IDLab, Ghent University

On January 28, 2021, COAR launched the *COAR Notify Initiative*. The aim is to develop and accelerate community adoption of a standard, interoperable, and decentralised approach to **linking research outputs hosted in the distributed network of repositories with resources from external services such as overlay-journals and open peer review services, using linked data notifications.**

While our initial focus is on linking preprints and articles to peer reviews and endorsements, we will be simultaneously documenting and exploring other, emergent use-cases.

COAR is working with a number of implementing partners to:

- develop and document the COAR Notify protocol and standard practices that will enable interactions across diverse repositories and services, based on linked data notifications
- contribute to the technical development of open source platforms (repositories and services) so the Notify protocol can be widely adopted and used
- develop pilot implementations across several portfolios of services at the domain and national /regional levels

Links and Resources

- Documentation
- CNI presentation – March 2021

Overlay Dergi

“Bir overlay dergi editörü açık erişim arşivlerden ve kamuya açık kaynaklardan uygun materyalleri bulur, onları okur ve değerini ölçer. Bu değerlendirme tek bir editör veya editörlerin kararı veya tam bir hakem değerlendirme süreci şeklinde olabilir.” - Wikipedia: [“Overlay Journal”](#)

Scholastica

- [Scholastica akademik dergi yönetimi yazılımı](#) kullanır
- Esnek web sitesi
- Hakem değerlendirme süreci
- Otomatik görev ve bildirimler
- Analitik izleme
- Makaleler arXiv' den
- DOAJ, PubMed, vb. ile entegrasyon

episciences.org

Episciences

- AE arşivleri üzerinde dergilerin inşa edilmesi
- Ön baskı hakem değerlendirmesi
- Arşivlere gözden geçirilmiş ön baskıların gönderilmesi
- Ön baskıların makale olarak yayınlanması

Yeni Nesil Akademik Arşiv Özellikler

Kurumsal Akademik Arşiv'den Daha Fazlası: İYTE GCRIS gcris.iyte.edu.tr

1. Uluslararası Açık Erişim Standartlarında Kurumsal Akademik Arşiv

- Sadece yayınları değil üniversitenin tüm araştırma ekosistemini bünyesinde barındıran 23 farklı türde araştırma bileşeni
- İleri düzey raporlar modülü
- Tüm araştırma çıktıları için ayrı ayrı düzenlenmiş veri giriş modülü

Türkiye'nin ilk veri arşivi

2. Türkiye'nin Uluslararası Standartlarda İlk Araştırma Bilgi Sistemi

- Kaliteli, zenginleştirilmiş üstveri
- Yapay zeka destekli
- Diğer sistemlerle birlikte çalışabilme özelliği
- Çekirdeğinde uluslararası açık erişim standartlarını taşıma özelliği
- EuroCRIS standartlarına uygun ve Türkiye'den DRIS'e kayıtlı tek sistem
- OpenAIRE uyumlu
- ORCID ile senkronize

3. Birim ve Araştırmacı Temelli Akademik Performans İzleme Sistemi

- Araştırmacı Profilleri
- Akademik Performans İzleme
- Bibliyometrik Analizler
- Bölüm ve araştırmacı temelli detaylı analiz imkanı

Elmas Açık Erişim

Renklerle Açık Erişim

Altın (Gold) Açık Erişim: Yayıncı, tüm makaleleri ve ilgili içeriği derginin web sitesinde anında ücretsiz olarak kullanıma sunar.

Bu tür yayınlarda makaleler, Creative Commons lisansları veya benzerleri aracılığıyla paylaşılması ve yeniden kullanılması için lisanslanır.

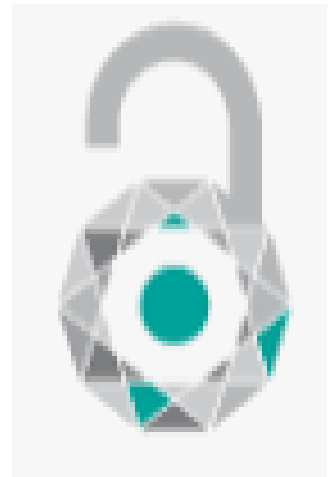
Yeşil (Green) Açık Erişim: Yazarlar tarafından kendi kendine arşivlemeye izin verilmektedir. Yazar, bir yayıncı tarafından yayınlanmasından bağımsız olarak, çalışmayı ayrıca yazar tarafından kontrol edilen bir web sitesine, çalışmayı finanse eden veya barındıran araştırma kurumuna veya bağımsız bir merkezi açık arşive ücret ödemediği şekilde indirilebilecek şekilde gönderir.

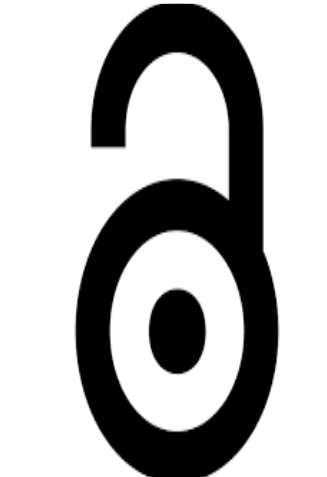
Hibrit (Hybrid) Açık Erişim: Açık erişimli makaleler ve kapalı erişimli makalelerin bir karışımını içerir. Bu modeli izleyen bir yayıncı, kısmen aboneliklerle finanse edilir ve yalnızca yazarların (veya araştırma sponsorunun) bir yayın ücreti ödediği makaleler için açık erişim sağlar.

Bronz (Bronze) Açık Erişim: yayıncı sayfasında ücretsiz olarak okunabilir, ancak açıkça tanımlanabilir bir lisansa sahip değildir. Bu tür makaleler genellikle yeniden kullanıma uygun olmaz.

Elmas Platin (Diamond/Platinum) Açık Erişim: Yazarlardan makale işlem ücreti talep etmeden açık erişim yayınlayan dergilere bazen elmas veya platin AE denir. Okuyuculardan veya yazarlardan doğrudan ücret almadıkları için, bu tür yayıncılar genellikle reklam satışı, akademik kurumlar, bilgi toplulukları, hayırseverler veya devlet hibeleri gibi dış kaynaklardan finansmana ihtiyaç duyar.

Siyah (Black) Açık Erişim: Büyük ölçekli telif hakkı ihlali nedeniyle yetkisiz dijital kopyalamanın artması, ödeme duvarlı literatüre ücretsiz erişim sağladı. Bu, mevcut sosyal medya sitelerinin (örn. ICanHazPDF hashtag'i) yanı sıra özel siteler (örneğin Sci-Hub) aracılığıyla yapılmaktadır.

World view

Article-processing charges weaken open access

By Juan Pablo Alperin

Nature | Vol 610 | 13 October 2022

The way that the global north pays for publishing hampers public, scholar-led efforts in Latin America.

When the Public Library of Science, a non-profit organization based in San Francisco, California, and other publishers popularized article-processing charges (APCs) in the mid-2000s, scholarly publishing in Latin America was already embracing open access (OA) using a different model: instead of charging authors, academic institutions published journals edited by faculty members. The approach is a type of 'diamond OA', which works without fees for readers or authors.

Over the same time period, APCs have become ubiquitous in the global north, embraced by for-profit journals and encouraged by many leading European and US funders. The vibrant publishing ecosystem in Latin America (and elsewhere in the global south) will not be left unscathed.

I know this ecosystem is vibrant and diverse because I've spent 15 years working at the Public Knowledge Project (PKP) – based at Simon Fraser University in Vancouver, Canada – and I am now co-scientific director of this initiative to make research publicly available. I have met hundreds of journal editors who work hard, often in challenging conditions, to bring the knowledge discovered by their communities to the rest of the world. An incredibly diverse set

“APCs beget APCs. The more funds that are available to pay them, the more journals will feel pressured to charge them.”

authors' (or their funders' or institutions') ability to pay.

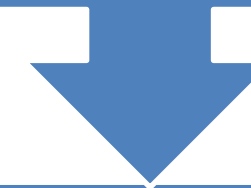
APC waivers cannot solve this problem. They require authors to proactively ask for charity (even as Latin American institutions shoulder diamond OA costs), and rarely apply to countries in the region, most of which are above income thresholds set by publishers. As institutions pay more APCs, they will feel pressure to forgo investments in the Latin American diamond OA ecosystem.

There is some movement towards diamond OA in the rest of the world. In September, I participated in the first Diamond Open Access Conference, hosted online and in Zadar, Croatia. This year, the European Commission has awarded funding to two initiatives to support institutional OA publishing. In Canada, national funders continue to support the PKP and its partnership with the dissemination platform Érudit to build open, non-commercial infrastructure for sharing research. In August, Redalyc, an OA initiative at the Autonomous University of Mexico State in Toluca, was awarded a grant from Arcadia, a charitable fund in London. Signatories of the Action Plan for Diamond Open Access (see go.nature.com/3cghq) include more than 130 research-supporting institutions across the world. This support is welcome, but more is needed.

Of course, the model is not perfect. OA funding mechanisms are needed that protect the diversity that exists in the system, lower the burdens of production and raise the quality of journals. Reliance on volunteers and institutional support (such as access to servers, software and IT staff)

Makale İşlem Bedeli (MİB) hem Açık Erişim hem de kütüphaneler için bir problem.

MiB'ler MİB'leri doğurur

MİB'lere tahsis edilen fonlar, aynı anda birden fazla dergiyi destekleyebilecek ortak altyapıya, araçlara ve hizmetlere yatırılırsa

Dergilerin işletme maliyetleri düşer

Kaliteleri artar

Araştırma değerlendirmesindeki yerleri yükselir

* Dergiler ve platformlar yazarlar ve okuyucular için ücretsiz

* Dünya çapında tahmini 17.000–29.000 Elmas AE dergisi (2021 yılında)

* Toplam makale yayın hacminin %9'u

* Açık Erişim yayıncılığının %45'i

* Dergilerin ve platformların teknik kapasitesi, yönetimi, görünürlüğü, sürdürülebilirliği ile ilgili zorluklar

Elmas Açık Erişim Eylem Planı

scienceeurope.org/our-resources/action-plan-for-diamond-open-access/

SCIENCE EUROPE

Contact us | Member log in | Q

ABOUT US | OUR PRIORITIES | WHAT'S GOING ON | OUR RESOURCES

> Our resources
02.03.2022

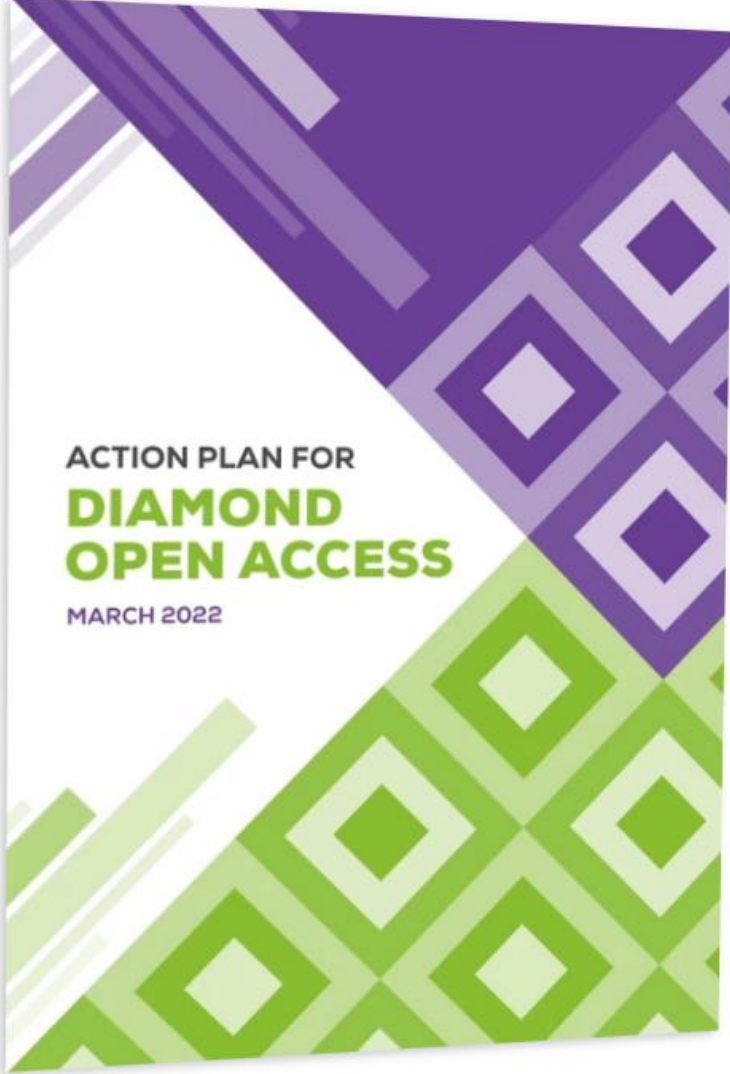
Action Plan for Diamond Open Access

AUTHOR(S): ZOÉ ANCIÓN (ANR), LIDIA BORRELL-DAMIÁN (SE), PIERRE MOUNIER (OPERAS), JOHAN ROORYCK (COALITION S), BREGT SAENEN (SE)
DOI: [10.5281/ZENODO.6282402](https://doi.org/10.5281/ZENODO.6282402)

Science Europe, cOAlition S, OPERAS, and the French National Research Agency (ANR) present this Action Plan to further develop and expand a sustainable, community-driven Diamond OA scholarly communication ecosystem.

It proposes to align and develop common resources for the entire Diamond OA ecosystem, including journals and platforms, while respecting the cultural, multilingual, and disciplinary diversity that constitutes the strength of the sector.

DOWNLOAD RESOURCE

Elmas Açık Erişim'in verimliliğini, kalite standartlarını, kapasite geliştirilmesini ve sürdürülebilirliğini daha da yükseltmek isteyen bir grup kuruluş tarafından Mart 2022'de başlatıldı.

Destekleyen Kuruluşlar

Araştırma Değerlendirme

Araştırma Değerlendirme Reformu Anlaşması

Contact us | Member log in | Q

ABOUT US OUR PRIORITIES WHAT'S GOING ON **OUR RESOURCES**

> Our resources
20.07.2022

Agreement on Reforming Research Assessment

This Agreement is the result of a co-creation process started in January 2022 to set a shared direction for changes in assessment practices for research, researchers, and research performing organisations, with the goal to maximise the quality and impact of research. It includes principles, commitments, and timeframes for reforms and lays out principles for a Coalition of organisations willing to work together in implementing the changes.

It was drafted by Science Europe, the European University Association, and Dr Karen Stroobants, supported by the European Commission. It takes into account input from over 350 research organisations from more than 40 countries.

DOWNLOAD RESOURCE ↓

Araştırmanın kalitesini ve etkisini en üst düzeye çıkarmak.

AGREEMENT ON REFORMING RESEARCH ASSESSMENT

20 July 2022

Avrupa üniversiteleri neden araştırma değerlendirme reformuna dahil oluyor?

https://www.eua.eu/resources/expert-voices/286-why-european-universities-are-getting-involved-in-reforming-research-assessment.html?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=social-twitter-22-09-2022

eua EUROPEAN
UNIVERSITY
ASSOCIATION

ABOUT ISSUES SERVICES RESOURCES EVENTS CONTACT

[« Back](#)

Why European universities are getting involved in reforming research assessment

22 September 2022 | Rita Morais, European University Association | Vinciane Gaillard, European University Association | Stephane Berghmans, European University Association

Reforming research assessment is a hot topic, as community-driven momentum now meets national and transnational political support. Here, EUA experts that have been closely involved in drafting a landmark new agreement give a behind the scenes look at the process to date, elaborate on the unique opportunity this represents for universities and look forward to the key next step: a broad coalition of stakeholders.

The assessment of research, researchers and research organisations must better recognise the diverse outputs, practices and activities that maximise the quality and impact of research. The opening of signatures to the new [Agreement on](#)

Araştırma değerlendirmenin sahipliğini geri almak,

Akademik özgürlük, kurumsal özerklik, araştırma bütünlüğü, çeşitlilik ve kapsayıcılık, işbirliği, açıklık ve bilgi paylaşımı, eleştirel düşünme ve demokrasi gibi temel akademik değerlerle uyumlu hale getirmek.

Ankara İdare Mahkemesi "Progress in Nutrition" Adlı Derginin Yağmacı/Şaibeli Dergi Olarak Değerlendirilemeyeceğine Karar Verdi.

Asgari Koşul Doçentlik Yükseköğretim Hukuku

Ağustos 1, 2022

Progress in Nutrition adlı dergide yayınlanan makalesini doçentlik başvurusunda beyan eden aday, bu derginin yağmacı/şaibeli olduğu iddiasıyla etiğe sevk edilmiş ve akabinde aday hakkında etik ihlal kararı verilerek doçentlik başvurusu iptal edilmiştir. Aday tarafından bu işlemin iptali için idare mahkemesinde açılan davada ÜAK tarafından tesis edilen işlemin iptaline karar verilmiştir. Dosyaya sunulan bilirkişi raporunun hükme esas alındığı karar gerekçesi şu şekildedir: "Al. Numara kodlu dergi Progress in Nutrition, Science Citation Index Expanded (Q4) kapsamında yer alan bir dergi olduğu belirlenmiştir. Bahse konu dergi (Progress in Nutrition) sitesinde "Makalelerin okuyucular için çevrim içi olarak ücretsiz olarak erişilebildiği ve abonelik ödeme duvarları olmadan ücretsiz olarak indirilebildiği bir Açık Erişim dergisi olarak" tanımlanmış, alınan ücretin ise; kopya düzenleme, dizgi, DOI numarası maliyeti, İndeksleme (Web of Science) hizmetleri yani özetle dergi, alınan ücretin makale işleme ve yayın masraflarını karşılamak için (Makale İşlem Ücretleri kapsamında) alındığı belirtilmiştir. Dolayısıyla, masraflardan kaynaklanan giderlere karşılık ücret talep etmesi derginin ömrünü devam ettirebilmesi açısından anlaşılabilir bir durum olabildiği gibi, etik açıdan bir sorun teşkil etmemektedir..." görüş ve kanaatlerine yer verildiği görülmektedir. Bilirkişi raporu mahkememizce incelenerek uygun bulunup hükme esas alınabilecek nitelikte görüldüğünden davalı idarenin bilirkişi raporuna itirazına itibar edilmemiştir. Bu durumda; dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler ile bilirkişi raporunun birlikte değerlendirilmesinden, davacının 2020 Mart döneminde Spor Bilimleri bilim alanında yaptığı doçentlik başvurusuna ilişkin beyannamede yer alan A1 kodlu eserin yayımlandığı derginin Yükseköğretim Kurulu'nun 07/03/2019 tarihli kararında belirtilen yağmacı dergilerden olmadığı ve davacının etik ihlalde bulunmadığı anlaşıldığından dava konusu işlemde hukuki isabet bulunmadığı sonucuna varılmıştır."

Teşekkürler

Gültekin GÜRDAL

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı

gultekingurdal@iyte.edu.tr

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-7259-8134>

